

بر اساس آمارهای موجود در کارنامه سازمان سنجش آموزش کشور برای داوطلبان آزمون ورودی دانشگاهها، مشاهده می‌شود که میانگین معدل دیپلم داوطلبان در خلال ۱۰ سال گذشته افزایش بافت است، لیکن نمرات آزمون ورودی آن‌ها، به خصوص در دروس ریاضی، کاهش چشمگیری داشته است.

۱. پس از تصویب مجلس شورای اسلامی برای حذف کنکور طرف پنج سال و افزایش تدریجی ضریب تاثیر معدل دیپلم در آزمون ورودی دانشگاهها، ما شاهد افزایش چشمگیر و صوری معدل‌های دیپلم دانش‌آموزان در خلال چند سال اخیر بوده‌ایم، که این خود بهترین گواه برای اهدای نمرات بالاتر غیرواقعی به دانش‌آموزان است. جالب‌تر آن‌که با توجه به همین امر، یعنی افزایش بی سابقه معدل‌های دیپلم، سازمان سنجش آموزش کشور برخلاف مصوبه مجلس شورای اسلامی، توانسته است با افزایش تدریجی ضریب تاثیر معدل دیپلم در آزمون ورودی دانشگاهها، درجهت حذف کامل کنکور اقدام کند و کماکان ضریب تاثیر معدل دیپلم همان ۲۵٪ است و سالیانه افزایش نیافته است، زیرا تعداد دانش‌آموزانی که با معدل‌های دیپلم ۱۹ به بالا فارغ‌التحصیل شده‌اند، آنقدر نجومی افزایش یافته است که امکان ندارد بتوان فقط با اتکا به معدل، رشته محل تحصیل داوطلبان ورود به دانشگاهها را تعیین کرد.

۲. در بسیاری از مدارس دولتی و به خصوص مدارس غیر انتفاعی، نه تنها والدین دانش‌آموزان خواهان اعطای نمرات بالاتر به فرزندان خود هستند، بلکه با کمال تأسف مشاهده می‌شود که مدیران مدارس نیز از معلمین و دبیران خود انتظار دارند و تأکید می‌کنند که نمرات بالایی، ولو غیرواقعی، به دانش‌آموزان هدیه کنند و چنانچه معلمی در برابر این خواسته والدین یا مدیر مدرسه مقاومت کند، از طرف مدیر مدرسه مورد تهدید قرار می‌گیرد و حتی مواردی را سراغ دارم که دبیر مربوطه که حق التدریسی بوده است از ادامه تدریس در آن مدرسه محروم شده است و این مسئله حتی برای معلمین رسمی یا پیمانی هم پیش آمده که مدیر مدرسه برای آن‌ها اعلام عدم نیاز کرده است.

۳. جالب این که مدیران برخی از مدارس غیرانتفاعی، یا بهتر است بگوییم اغلب مدارس غیرانتفاعی، به معلمانی که به چنین خواسته‌هایی تن نداده‌اند، می‌گویند شما با دادن این نمرات پایین، آبروی ما و مدرسه را در نظر والدین دانش‌آموزان و آموزش و پرورش منطقه از بین می‌برید و باعث می‌شوید که میانگین معدل دانش‌آموزان این مدرسه کاهش یابد و باعث گله‌مندی شدید والدین شود و لذا من به عنوان مدیر این مدرسه به شما اجازه نمی‌دهم که کماکان سختگیری کنید و اعتبار مدرسه ما را پایین بیاورید!

۴. مواردی را خود شخصاً از زبان معلمان رسمی و حق التدریس مدارس شنیده‌ام که وقتی فهرست نمرات دانش‌آموزان

پدیده نمره‌دهی از دبستان تا دوره دکتری یک بازی در ظاهر برد - برد!

طاهر قاسمی‌هنری *

چکیده: پدیده رشت نمره‌دهی غیر واقعی از قدیم‌الایام در نظام آموزشی کشور وجود داشته است، ولی چون در خلال سال‌های اخیر رشد چشمگیری پیدا کرده و عده کثیری از معلمان مدارس و دانشگاه‌ها به این روش کاملاً غیرمنطقی روی آورده‌اند، مرا بر آن داشت که به این چالش مهم آموزشی پردازم و ابعاد مختلف آن را مورد بررسی قرار دهم.

مقدمه: در این مقاله هدف من نقد روش‌های موجود ارزیابی و سنجش معلومات دانش‌آموز یا دانشجو در یک درس به خصوص نیست، بلکه در نظر دارم به این نکته پردازم که چرا علی‌رغم آن که معلم یا استاد ضعف بیش از حد دانش‌آموز یا دانشجوی خود را در یک درس تشخیص می‌دهد، باز هم نمرات خوب و عالی به چنین دانش‌آموز یا دانشجویی اهدا می‌کند؟ شکی نیست که هر معلم یا استادی باید آگاهی کافی نسبت به روش‌های جدید چگونگی ارزیابی و سنجش میزان یادگیری دانش‌آموزان یا دانشجویان خود داشته باشد، لیکن با وجود آگاهی از این روش‌ها و چه بسا دقت در تشخیص سطح معلمات محصلین یک درس،

الف. چه عواملی باعث می‌شوند که نمرات واقعی محصل توسط معلم یا استاد به نمرات صوری خوب! و عالی! تبدیل شوند و در کارنامه دانش‌آموز یا دانشجو درج گردد؟

ب. چه مصلحتی یا اجرایی برای اتخاذ چنین روشی وجود دارد؟

ج. آیا پدیده نمره‌دهی مختص دروس ریاضی است یا برای سایر دروس هم همین روش منتداول شده است؟

د. زمینه‌های بروز و ظهور چنین پدیده رشتی چیست و چه مضراتی دارد؟

ه. چه راهکارهایی برای برخورد با این روش ناپسند وجود دارد؟ و، چگونه و در چه بازه زمانی می‌توان معلمان مدارس و استادان دانشگاه‌ها را متقاعد کرد تا به این بازی ظاهراً برد - برد، که تبعات منفی کوتاه‌مدت و دراز مدت آن فراوان بوده و هست، خاتمه دهند؟

قبل از آن که وارد جزئیات این بحث چالش‌برانگیز شوم، لازم است متذکر شوم که عده قلیلی از معلمان عزیز و استادان فرهیخته هم وجود دارند که پس از ارزیابی‌های دقیق در خلال سال یا نیمسال تحصیلی و تصحیح دقیق برگه‌های امتحانی و وقت‌گذاری زیاد، همان نمره واقعی دانش‌آموز یا دانشجو را در فهرست نمرات درج می‌کنند و تحت تأثیر هیچ عاملی برای ارتقاء نمره قرار نمی‌گیرند. لذا وظیفه خود می‌دانم از چنین افرادی که شأن شغل مقدس معلمی را حفظ می‌کنند، کمال تنشکر و قدردانی را داشته باشم.

و نمرات خوب درج شده در کارنامه‌اش، هر سال یا هر مقطع تحصیلی را، بدون آن که استحقاق آن را داشته باشد، به پایان می‌رساند وارد پایه یا مقطع تحصیلی بالاتر می‌شود.

۸. بررسی‌ها نشان می‌دهد که این پدیده مختص دروس ریاضی نیست و متأسفانه در سایر رشته‌ها و درس‌های غیر ریاضی هم اغلب معلمان و استادان به چنین سیاستی تعامل پیدا کرده‌اند.

۹. اما از طرف دیگر، معلمان و استادانی هم که این روش را برای نمره‌دهی انتخاب می‌کنند از مزایای بسیاری به شرح ذیل برخوردار می‌شوند.

(الف) نه تنها مورد اعتراض دانشآموز یا دانشجو قرار نمی‌گیرند بلکه از آن‌ها تشکر هم می‌شود!

(ب) نه تنها مورد اعتراض والدین دانشآموز یا دانشجو قرار نمی‌گیرند بلکه از آن‌ها قدردانی هم می‌شود!

(ج) نه تنها مورد اعتراض مدیر مدرسه، مدیر گروه یا رئیس دانشکده قرار نمی‌گیرند، بلکه مورد تأیید آن‌ها هم قرار می‌گیرند و از مزایای این تأیید و تکریم به نحوی بهره‌مند هم می‌شوند!

(د) هرگونه کمکاری و بی‌سواری و کوتاهی معلمان یا استادان در امر تدریس و عدم رعایت سرفصل درس‌ها از طرف محصلین و مدیران نادیده گرفته می‌شود!

(ه) معلمان و استادان لزومی ندارد که روزها و ساعت‌های فراوانی را صرف طرح سؤال و تصحیح اوراق امتحانی کنند، زیرا فرقی نمی‌کند که نمره واقعی و به حق این دانشآموز یا دانشجو چند است. وقتی مدرس مربوطه در نظر دارد که بنا به ملاحظاتی، به همه نمره خوب یا عالی پدیده چه لزومی دارد که مدت‌ها وقت خود را صرف طرح سؤال یا تصحیح دقیق برگه‌های امتحانی کند.

۱۰. در مورد درس‌های دانشگاهی، تجربه و آمار نشان می‌دهند که اغلب دانشجویان از استادان سهل‌الوصول (در نمره دادن، در تدریس و در برگزاری امتحانی ساده) استقبال می‌کنند و کلاس درس چنین استادانی همیشه به حد نصاب می‌رسد و چه بسا آنقدر متقاضی دارند که این جناب استاد یک درس را در دو گروه متفاوت تدریس می‌کند و متقابلاً در پایان ترم دانشجویان هم ارزشیابی خوبی برای چنین استادی می‌نویسند!

۱۱. بالعکس بسیاری از دانشجویان از استادی که جدی و اهل مطالعه است و برای تدریس خود و رعایت سرفصل درس و برگزاری امتحان و تصحیح برگه‌های امتحانی دقیق است و وقت زیادی را می‌گذارد، استقبال نمی‌کنند. دانشجو با چنین استادی پایان‌نامه یا رساله نمی‌گیرد و حتی دوست ندارد که چنین استادانی داور پایان‌نامه یا رساله دکتری او باشند ولذا می‌رود سراغ استادان سهل‌الوصولی که گاهی حتی فرصت خواندن پایان‌نامه دانشجو را هم ندارند، چه رسد به راهنمایی

دبیرستانی را در اختیار مدیر مدرسه قرار داده‌اند، پس از یک نگاه آنی به نمرات، مدیر مدرسه فهرست نمرات را با رفتاری توهین‌آمیز به معلم یا دبیر مربوطه برگردانده و مصارنه از او خواسته است که نمرات را تغییر دهد و وقتی با واکنش منفی دبیر مربوطه مواجه شده است، این کلمات را به کاربرده است، که شما حقوق خود را از محل شهریه همین دانشآموزان دریافت می‌کنید. آیا سزاوار است که چنین نمرانی به آن‌ها بدھید؟! من جواب والدین آن‌ها را چی بدهم؟! بروید و نمرات را عوض کنید، اگر نه خود شما باید جوابگوی اعتراضات دانشآموزان و والدین آن‌ها باشید!

۵. در مورد نمرات دانشآموزان دبستانی هم که تا همین چندی قبل هنوز ارزیابی‌ها بر اساس نمره انجام می‌گرفت، همه ما شاهدیم که معلمان و مدیران مدارس چه توجیهاتی برای نمرات بالای اعطایی به دانشآموزان دبستانی داشتند. توجیهاتی روانشناسانه! عاطفی! و مدبرانه! از این قبیل که برای آن که دانشآموزان ضعیفتر را تشویق کنیم و این‌ها از نظر روحی صدمه نبینند و دلزده نشوند و از مدرسه و درس رویگردان نشوند و توجیهات متعدد دیگر، لذا باید به آن‌ها نمره داد که احساس تبعیض نکنند. من نمی‌دانم در کدام مکتب آموزشی و در کدام کشور پیشرفت‌هه چنین دلالی پذیرفتی است و کدام محقق و استاد جامعه شناسی یا روانشناسی چنین دیدگاهی را تأیید می‌کند؟

۶. تا کی باید دانشآموزان و والدین آن‌ها را گول زد و با این نمرات به ناحق، ضعف دانشآموز را کتمان کرد؟ آیا این خدمت به دانشآموزان و والدین آن‌ها است یا خیانت؟ به اعتقاد من این کار خیانتی بسیار بزرگ است که ممکن است سرنوشت تحصیلی آینده دانشآموز را تحت الشاعع قرار دهد.

۷. اگر والدین دانشآموز یا دانشجو در هر مقطع تحصیلی بدانند که بر اساس ارزیابی واقعی معلم یا استاد، فرزند آن‌ها چه ضعف‌هایی دارد، مسلماً به فکر چاره‌جویی می‌افتدند و ضمن مشورت با معلمین و مدیران و استادان راه‌هایی برای تقویت بنیه علمی فرزند خود پیدا می‌کنند که تا دیر نشده این ضعف علمی جبران گردد. لیکن اگر تصور کنند که این نمرات خوب بیانگر توانایی علمی خوب فرزندشان هست مسلمان خاطرشنان جمع شده و قدردان معلمان و استادان و مدیران هم می‌شوند و اگر مدرسه یا دانشگاه غیرانتفاعی باشد حاضرند با پرداخت شهریه‌های بیشتر کما کان فرزندشان در آن مدرسه یا دانشگاه به تحصیل خود ادامه دهد و در برنامه‌های فوق العاده‌ای هم که آن مؤسسه آموزشی دارد شرکت کند و حتی حاضر می‌شوند که هزینه‌های بیشتری را هم پرداخت کنند. اما صد افسوس که در بسیاری از موارد، این نمرات ضعف علمی دانشآموز را پنهان می‌کند و همین امر باعث می‌شود که نه خود محصل و نه والدین او در جهت تقویت بنیه علمی‌گامی برنمی‌دارند و در نتیجه چنین فردی با پایه‌ای ضعیف

کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم. امیدوارم بیان حقایق فوق روحیه آن‌هایی را که مشمول ۲۰ درصد مذکور در فوق نیستند، آزرده نکند و این دیدگاه را به منزله انتقاد از خود تلقی کنند و تا دیر نشده به فکر چاره‌جویی افتد. به اعتقاد من اگر با این پدیده رشت برخورد قاطعی نشود، به قول معروف، دود آن به چشم همه ما خواهد رفت و نظام آموزشی ما را دچار صدمات جبران ناپذیری خواهد کرد.

۱۶. نکته قابل ملاحظه دیگر آن که در دوره کارشناسی ارشد و دکتری پدیده نمره‌دهی نسبت به دوره کارشناسی بیشتر بروز و ظهور دارد. در حالی که می‌دانیم اغلب دانشجویان پذیرفته شده در کارشناسی ارشد و تا حدی دکتری از ضعف بالایی برخوردار هستند و با بدآموزی‌های زیادی در دوره کارشناسی مواجه بوده‌اند و مدرسین این دوره‌ها هم قریب به اتفاق از ضعف علمی آن‌ها گله‌مند هستند. ولی مشاهده می‌کیم که میانگین معدل دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری به مراتب بیشتر از دوره کارشناسی است و در برخی از دانشگاه‌ها این میانگین حدود سه نمره بیشتر از دوره کارشناسی آن دانشگاه است.

۱۷. برای رفع این چالش‌ها و این پدیده رشت نمره دهی چه باید کرد؟ مسلمانًا من به تنها بیایی قادر نیستم که راه حل‌های مناسب و مؤثر برای این مضل ارائه دهم. به نظر من، پس از آسیب شناسی، باید به دنبال درمان و سپس پیشگیری بود. برای این منظور باید کمیته‌هایی در سطح وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی و انجمن‌های علمی رشته‌های مختلف، تشکیل گردد و پس از مطالعات و بررسی‌های دقیق کارشناسی شده، راه حل‌هایی را برای برون رفت از این چالش مهم در محیط‌های آموزشی ارائه دهند.

۱۸. من در تعجبم که چرا تا کنون فرهنگستان‌های علوم و علوم پزشکی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی آموزش و پرورش و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی، واکنشی در مورد این پدیده رشت نمره‌دهی از خود نشان نداده‌اند. البته جا دارد که از برخی از اعضای تأثیرگذار فرهنگستان‌های علوم و علوم مهندسی کمال تشکر را داشته باشم که کمیسیون پیشبرد ریاضیات را در فرهنگستان تشکیل داده‌اند و حامی برگزاری سمینارهایی در مورد چالش‌های ریاضی هم بوده و هستند و قرار است این کمیسیون دائمی باشد و کماکان در آینده هم به کار خود ادامه دهد و در جهت رفع چالش‌های آموزش ریاضی چاره‌اندیشی کند.

۱۹. شاید پیشنهاد ذیل بتواند تا حدود ۲۰ درصدی برای رفع این چالش نمره‌دهی مؤثر واقع شود: در هر مقطع تحصیلی از دبستان گرفته تا دوره دکتری، در کارنامه هر فردی (دانش آموز یا دانشجو) و برای هر درسی نمرات ذیل درج گردد:

تعداد محصله‌لین آن درس، نمره فرد، بالاترین نمره کلاس،

آن‌ها در طول نیمسال‌های تحصیلی، ولی آخرالامر در جلسه دفاع، علیرغم ضعف علمی دانشجو، جناب استاد راهنمای اغلب داوران نمره‌ای در حد عالی به دانشجو اهدا می‌کنند، به طوری که آمار نشان می‌دهد بیش از ۹۰٪ پیش‌نامه‌ها یا رساله‌های دکتری با امتیاز عالی مورد تأیید هیات داوران قرار می‌گیرند.

۱۲. جالب‌تر این که علیرغم اهدای چنین نمراتی و قتی پای در ددل استادان می‌نشینیم، می‌بینیم که قریب به اتفاق آن‌ها از ضعف بیش از حد دانشجویان به شدت گله‌مند هستند و سازمان سنجش آموزش کشور را مقصو می‌دانند که چرا چنین دانشجویان ضعیفی را به دانشگاه‌ها به عنوان قبولی اعلام می‌کنند. جالب‌تر آن که گاهی مشاهده می‌شود که بر سر تعیین استاد راهنمای چنین دانشجویان ضعیفی کلی رقابت و گله‌مندی هست که چرا به فلان استاد دانشجوی بیشتری داده نشده است.

۱۳. ممکن است معلمان و استادان محترمی که در زمرة معلمان و استادان مذکور در فوق نیستند با شنیدن چنین مطالبی یا خواندن این مقاله ناراحت شوند و این نوشته‌ها را غیرمنطقی یا نادرست بدانند. ولی بالاخره وقتی چنین پدیده رشتی در نظام آموزشی کشور به تدریج رشد می‌کند، نباید سکوت کرد و شجاعانه باید گفت و بر ملا کرد و به فکر چالش‌ها مصدق بارز انتقاد از خود است و باید شهامت بیان آن‌ها را داشته باشیم تا به عنوان یک آسیب بزرگ در نظام آموزشی کشور در تمامی مقاطع تحصیلی، برای مبارزه با آن چاره‌اندیشی شود.

۱۴. مسلم است که در نظام آموزشی کشور تعدادی از معلمان و استادان فرهیخته کشور مشمول موارد فوق نمی‌شوند و علیرغم آن که می‌بینند که همکارانشان در کسوت معلمی چه روش‌های ناپسندی را اتخاذ کرده‌اند، ولی آن‌ها استوار و با ایمان و با اعتقداد راسخ، راه و رسم تحسین برانگیز خود را دنبال می‌کنند و به موادین علمی و آموزشی و ارزشیابی صحیح و علمی پاییند هستند و تحت تاثیر خواسته‌های به ناحق دانش آموز با دانشجو و والدین آن‌ها و مدیران خود قرار نمی‌گیرند و با شهامت تمام نمرات واقعی را در فهرست نمرات درج می‌کنند.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم که از تلاش‌های چنین استادانی در جهت حفظ کیفیت دوره‌های آموزشی و پژوهشی کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم و توفیق روزافزون آن‌ها را در جهت تداوم این رفتار خوب علمی و اخلاقی در محیط مدرسه و دانشگاه از خداوند منان خواستار شوم.

۱۵. البته به اعتقداد من تعداد چنین معلمان و استادانی کم است و شاید در مجموع کل کشور در مقاطع مختلف تحصیلی به ۲۰ درصد هم نرسد. من در اینجا وظیفه خود می‌دانم که از چنین گروهی از معلمان و استادان دلسوز و با ایمان

اخبار و پادداشت‌ها

گزارش یک تلگرام

خدیجه ندایی اصل*

دانستان خیلی ساده شروع شد، یکی از همکاران برای ایجاد شبکه‌ای که متخصصین آنالیز عددی بتوانند با یکدیگر ارتباط علمی داشته باشند، اقدام به ایجاد گروهی در شبکه اجتماعی تلگرام موسوم به گروه استادان آنالیز عددی کرد. در گام اول این گروه در تلاش بود تا آن جا که ممکن است عضوگیری کند که با همراهی همکاران چنین امری میسر شد و افراد از دانشگاه‌های مختلف همکاران خود را به گروه اضافه کردند. در بعضی موارد همکاران توسط استاد راهنمای دوره دکتری خود به این گروه اضافه می‌شدند. به هر حال روند عضوگیری گروه خیلی سریع کامل شد، به طوری که هم اکنون تعداد اعضای گروه بیش از یکصد نفر از استادان جوان، میان سال و بعضاً پیشکسوت آنالیز عددی در دانشگاه‌های دور و نزدیک و مناطق مختلف ایران و جهان است. گروه در ابتداء فعالیت خود را با تدوین اساسنامه‌ای جهت روشنگری بیشتر شروع نمود تا گام‌های پایداری برداشته و بتوانند هدف‌های بلندمدت برای کار خود مشخص کند، هر چند اساسنامه اولیه‌ای تنظیم، لیکن هنوز اهداف بلند مدت روی کاغذ نیامده است.

تصویر تلگرام استادان آنالیز عددی

در شبکه‌ای تابستان ۱۳۹۴، با توجه به فرستنی که بسیاری از همکاران داشتند، موارد بسیاری حول آنالیز عددی و چالش‌ها و آینده پیش‌روی این علم، بحث و نظرات بسیاری مطرح شد و بعضًا نظراتی که همکاران ارائه می‌دادند نشان از دید عمیق آنان و آگاهی و اطلاعات ایشان از وضعیت و موقعیت این علم در کشور داشت. به علاوه «نقشه راه» که توسط این بزرگواران ترسیم می‌شد نوید از یک حرکت به سوی «حالت پایدار» می‌داد. از دغدغه‌هایی که در طول این مدت مطرح شد، می‌توان به «نقض فعالیت‌های پژوهشی در گرایش آنالیز عددی»، جایگاه فعلی آنالیز عددی در بین گرایش‌های مختلف ریاضی و راهکارهای ارتقاء آن، راه‌های ایجاد انگیزه و علاقه به دانش آنالیز عددی در دانشجویان رشته

پایین‌ترین نمره کلاس، میانگین نمرات کلاس. در این صورت وزن یا جایگاه نمره دانش‌آموز یا دانشجو نسبت به سایر همکلاسی‌هایش در آن درس مشخص می‌شود و مثلًاً نمره ۱۷ که به صورت عرفی نمره خوبی است، ممکن است در قیاس با سایر نمرات، که تعداد زیادی در آن‌ها نمرات ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ وجود دارد، دیگر نمره خوبی تلقی نشود ولذا وقتی با نمرات سایر محصلین آن درس مقایسه شود بهتر می‌توان در مورد ارزش و جایگاه این نمره قضاوت کرد.

۲۰. برای مدرسان مدرسه و دانشگاه هم پیشنهاد می‌کنم که چنین کارنامه‌ای تدوین شود، یعنی برای هر درسی که توسط مدرس مربوطه تدریس شده است، تعداد محصلین آن درس، بالاترین و پایین‌ترین نمره و میانگین نمرات آن درس درج گردد. به این طریق می‌توان سطح نمرات یک مدرس را در طی چند سال تحصیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار داد تا مشخص شود که کدام مدرسین مشمول پذیده نمره‌دهی هستند و کدام‌ها نیستند. گرچه این امر به تنها بی‌مشکل گشای این چالش بزرگ نخواهد بود، ولی شاید در صدی مؤثر واقع شود.

در پایان این بحث چالش برانگیز، فرض کنیم که ما و مسئولین ذیریط، بنا به ملاحظاتی، نمی‌توانیم مانع ورود داوطلبان ضعیف و بی‌انگیزه به رشته‌های علوم ریاضی شویم، بهخصوص وقتی این همه صندلی خالی در مؤسسات آموزشی ما وجود دارد! حال این سؤال مطرح می‌شود که:

چرا باید به این گونه دانش‌آموزان یا دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی ارافق کرد؟ چه کسی ما را مجبور می‌کند و چه نیاز مبرمی به این گونه فارغ‌التحصیلان در سطح کشور وجود دارد که با وجود همه ضعف‌هایی که دارند، باید به هر طریقی که شده، به این‌ها نمره داد تا موفق به اخذ مرک شوند، آن هم با معدل‌های بالا؟!

* دانشگاه خوارزمی

بیست و پنجمین سمینار جبر ایران در ۳۰ تیرماه ۱۳۹۵ در دانشگاه حکیم سبزواری شهر سبزوار برگزار می‌گردد. برای آگاهی بیشتر نشانی زیر را ببینید:

<http://cnf.hsu.ac.ir/ias25/fa/>